

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026

Maakuntavaltuusto 30.10.2023

Sisällysluettelo

1	Maakuntajohtajan katsaus	3
2	Pohjanmaan liiton toiminnan painopisteet ja toimenpiteet 2024–2026	4
2.1	Maakuntastrategian ja oman toiminnan painopisteet	4
2.2	Alueiden kehittämisen yksikön toimenpiteet	6
2.3	Alueiden käytön suunnittelun yksikön toimenpiteet	9
2.4	Kulttuuriyksikön toimenpiteet	12
2.5	Toimenpiteet edunvalvonnan ja viestinnän yhteistyöalalla	13
2.6	Toimenpiteet alueiden välisen ja kansainvälisen yhteistyön alalla	15
2.7	Toimenpiteet ilmaston ja kiertotalouden yhteistyöalalla.....	16
3	Hallinto ja talousarvio	18

1 Maakuntajohtajan katsaus

Vuonna 2024 maakunnan liitolla on edessään nykyisen organisaatiomuotonsa 30-vuotisjuhla. 1990-luvun alussa muotonsa saanut aluehallinto tarkoitti periaatteellisesti merkittävää vastuun siirtoa valtion lääninhallituksilta kuntapohjaiselle maakuntahallinnolle. Alueiden kehittämisen toimintaedellytykset olivat muuttuneet nopeasti sekä kansallisesti että kansainvälisesti 1990-luvun alussa. Alueilla kaivattiin vahvempaa itsemääräämisoikeutta vapauttavana voimana. Euroopan yhteisön yhdentymisen kiristi kasvukeskusten ja alueiden välistä kilpailua. Kuntalakia ja rakennuslakia muutettiin, jotta seutukaavaliittojen tehtävät voitaisiin antaa kuntayhtymille. Tarvittiin uudenlaisia toimintatapoja, ja alueiden kehittämisestä tulisi ohjelmaperusteista. Euroopan unionin jäsenyys oli näköpiirissä.

Vuodesta 2024 näyttää tulevan vuosi, jolla on sekä yhtäläisyyksiä että eroja 1990-lukuun nähden. Haasteet ovat samankaltaisia, mutta valitut toimenpiteet poikkeavat joiltain osin toisistaan. Kilpailu suorista ulkomaisista investoinneista on hämmästyttävän kova, aivan kuten silloin. Globalisaatio on jossain määrin joutunut väistymään geopolitiittisten ja kauppapoliittisten intressien tieltä. Teollisuuspolitiikka on kansainvälisesti noussut uuteen kukoistukseen. Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa kaavaillaan näin ollen täysin johdonmukaisesti teollisuuspoliittista strategiaa ja kansallisen toimintamallin luomista isojen investointihankkeiden kotiuttamiseksi ja houkuttelemiseksi Suomeen. Tämä antaa tervetullutta tukea niille kaupungeille ja kunnille, jotka tekevät lujasti töitä ankkuroidakseen suunnitellut suurinvestoinnit maakuntaamme.

Uudessa hallitusohjelmassa esitetään myös uudistuksia valtion aluehallintoon ja vahvempaa keskittämistä, muun muassa yhdenvertaisempien lupakäytäntöjen varmistamiseksi kansallisesti. On tärkeää, että alueelliset ja paikalliset erityispiirteet otetaan huomioon jatkossakin. Vahvan valtion vastapuoli löytyy nimittäin elinvoimaisesta kuntakentästä, jossa alueelliset ja paikalliset lähtökohdat vaihtelevat. Ketteryys ja nopeus ovat lisäksi tärkeitä tekijöitä kansainvälisessä kilpailukyvyssä.

Pohjanmaan maakuntakaava 2050 on tulevana vuonna tärkeässä vaiheessa. Hallitusohjelmassa linjataan, että maakuntakaavan yksityiskohtaisuutta ja oikeusvaikutteisuutta kevennetään. On ensisijaisen tärkeää, että uudistus tehdään tarkoituksenmukaisin perustein. Seutukaavoitus virisi aikoinaan vapaaehtoisesti, koska sekä kunnilla että elinkeinoelämällä oli tarve kehittää aluerakennetta. Yhteiskunnan muutosta 1960- ja 70-luvuilla vauhdittaneet voimat, kaupunkistuminen ja teollistuminen, ovat vähintään yhtä ajankohtaisia nykypäivänä. Vihreän siirtymän nimissä syntyvä investointialto ja uusteollistuminen tarkoittaa sitä paitsi tehomaankäyttöä, varsinkin kun katsotaan tuulivoimapuistojen ja sähkönsiirtoverkkojen maankäyttötarpeita. Aluekehitys ja paikallinen elinvoimaisuus eivät välttämättä hyödy, jos entistä vahvempi keskittäminen valtiolle tapahtuu aluetason kustannuksella.

Eurooppa on polttopisteessä, aivan kuten 30 vuotta sitten. Europarlamenttivaalit ovat tulossa, ja niiden myötä saadaan uudet suuntaviivat Euroopan politiikalle. Todennäköisesti tämä tarkoittaa muutoksia myös EU:n aluepolitiikkaan. Euroopan tulevaisuuteen vaikuttaa merkittävästi Ukrainassa käytävä sota ja sen jälkeinen jälleenrakennustyö.

2 Pohjanmaan liiton toiminnan painopisteet ja toimenpiteet 2024–2026

2.1 MAAKUNTASTRATEGIAN JA OMAN TOIMINNAN PAINOPISTEET

Pohjanmaan liitto toteuttaa toiminnallaan maakuntavaltuuston 23.5.2022 hyväksymän maakuntasuunnitelman vuoteen 2050 ulottuvaa visiota, jonka mukaan *rakennamme Pohjanmaasta kestäväen kehityksen kärkialueen, jossa on hyvä elinympäristö, asukkaat keskiössä ja elinkeinoelämä kukoistaa*. Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022–2025 mukaisesti aluekehittämistyön painopisteitä ovat 1. Resurssiviisas yhteiskunta, 2. Digitalisaatiosta kasvua, 3. Riittävästi osaajia ja 4. Kaikki mukaan.

Maakuntastrategia ohjaa siten myös toiminta- ja taloussuunnitelmaa. Maakuntastrategiaa seurataan omassa prosessissaan, joka on olennaisen tärkeä liiton toiminnan painopisteiden kannalta.

Taulukko 1. Seurattavat aluekehitystä kuvaavat mittarit

	2010	2015	2020 tai uusin tieto	Tavoite 2025
Väestö				
Väkiluku	172 981	176 894	176 041 (2021)	177 800
Nettomaassamuutto	-455	-580	-878	-550
Nettosiirtolaisuus	745	874	809	950
Aluetalous				
Bkt/asukas (€)	35 736 107 % koko maan tasosta	38 425 97 % koko maan tasosta	41 392 (2019) 96 % koko maan tasosta	100 % koko maan tasosta
Työpaikat	78 462	77 291	78 711 (2019)	80 000
Työvoima	82 757	84 109	82 169	83 600
Työttömyysaste, TK (%)	6,6	6,9	4,6 (2021)	4,5
Työllisyysaste, TK (%)	70,9	72,9	77,1 (2021)	78
Osaaminen				
Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet (osuus 15 vuotta täyttäneistä, %)	26,8 96,4 % koko maan tasosta	29,1 97,0 % koko maan tasosta	31,7 97,2 % koko maan tasosta	98 % koko maan tasosta
T&k-menot (m€)	195,2 2,9 % bkt:sta	227,4 3,3 % bkt:sta	260,7 (2019) 3,6 % bkt:sta	4 % bkt:sta
Elinympäristö				

	2010	2015	2020 tai uusin tieto	Tavoite 2025
Kasvihuonekaasupäästöt per asukas (t CO _{2e})	12,3	8,7	7,7	laskee
Tuulivoiman osuus sähkötuotannosta (%)	0,2	5,8	31,3	kasvaa
Erinomaisessa tai hyvässä tilassa olevien pintavesien osuus			Rannikko: 44,4 % Järvet: 6,5 % Joet: 5,2 %	kasvaa

Muuntaaksemme maakuntastrategian konkreettiseksi toiminnaksi olemme määritelleet liiton toimintastrategialle neljä painopistettä: olemme vaikuttava aluekehittäjä, hyvä työnantaja ja osaava verkostoituja, ja talous on tasapainossa.

Toimintastrategian painopisteet	Seuranta
<p>1. Olemme vaikuttava aluekehittäjä, joka on askeleen edellä ja pystyy tekemään oikeita päätöksiä ajoissa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kehitämme tietojohdantamiseen liittyviä järjestelmiämme parantamalla olennaisen ja laadukkaan tiedon saatavuutta • Varmistamme, että valmistelumme ja päätöksentekomme perustuu tietoon ja tiedolla johtamiseen • Vahvistamme tulevaisuusosaamiseen, ennakointiin, älykkääseen erikoistumiseen ja rakenteiden uudistamiseen liittyviä järjestelmiämme ja prosessejamme aluekehittämisen tueksi	<p>Pohjanmaan uuden aluetieto- ja ennakointijärjestelmän toteutuminen</p> <p>Älykkääseen erikoistumiseen liittyvien toimenpiteiden vahvistaminen osallistumalla EU:n keskeisiin temaattisiin innovaatioalustoihin, ns. Valley-aloitteisiin.</p>
<p>2. Huolehdimme henkilökunnasta tärkeimpänä voimavaranamme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuemme henkilökunnan hyvinvointia ja työn pitkäjänteisyyttä • Liitolla on pitkän aikavälin osaamissuunnitelma, joka tukee tehtävien hoitamista ja mahdollistaa jatkuvan ja Pohjanmaata hyödyttävän uuden oppimisen	<p>Pitkän aikavälin osaamissuunnitelma otetaan huomioon rekrytoinneissa</p> <p>Mitataan työtyytyväisyys</p> <p>Käydään kehityskeskustelut kaikkien kanssa</p> <p>Seurataan suoritettuja koulutuksia ja kurssitukisia</p>
<p>3. Kehitämme omaa ja vahvistamme verkostoihimme kertynyttä osaamista, jotta voimme vastata monimutkaisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teemme joustavasti yhteistyötä sisäisissä työryhmissä kokonaiskuvan saamiseksi seuraavista tehtävistämme: edunvalvonta ja viestintä; alueiden välinen ja kansainvälinen yhteistyö; ilmasto ja kiertotalous • Lisäämme tehtävienne vaikuttavuutta asiantuntijapalveluiden avulla	<p>Seurataan maakunnan liiton yhteistyöaloja (alla)</p> <p>Kansainvälinen toiminta</p> <p>Vähintään hallitustasolla tehdyt paikalliseen, maakunnalliseen tai kansalliseen vaikuttamiseen liittyvät aloitteet</p> <p>Kansainvälinen toiminta arvioidaan sisäisesti.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Alueen kehittämisen yhteensovittajana edistämme monitasoista vaikuttamista paikallisesti, maakunnallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti • Saatamme yhteen eri toimijoita laajempien kokonaisuuksien hallitsemiseksi ja tuottaaksemme lisäarvoa jäsenkunnille, naapurialueille ja yhteistyökumppaneille	
4. Tasapainoinen talous kuntayhtymän toiminnan perustana <ul style="list-style-type: none"> • Kuntayhtymän talous pyritään saamaan tasapainoon toimikauden loppupuolella • Suunnitelmavuosina 2024–2026 toiminnan alijäämä rahoitetaan kertyneellä ylijäämällä, ulkoisella rahoituksella ja jäsenkuntien maksuilla suunnilleen yhtä suurin osuuksin • Kokonaiskustannusten kehitys pyritään pitämään kuntasektorin yleistä kustannuskehitystä maltillisempana.	Taloussuunnitelma

Toimintastrategian painopisteet ovat sitovia tavoitteita maakuntavaltuustoon nähden. Seuraavissa luvuissa esitetään toiminnan toimenpiteet yksiköittäin ja yhteistyöaloittain.

2.2 ALUEIDEN KEHITTÄMISEN YKSIKÖN TOIMENPITEET

Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022–2025 lakisäätäinen arviointi toteutetaan konsulttityönä vuoden 2024 aikana. Lakisäätiset alueiden kehittämisen keskustelut alueiden ja valtioneuvoston edustajien kesken käydään alkuvuonna 2024.

Tiedolla johtaminen ja ennakointi

Aluekehityksen sekä toimintaympäristön ja osaamistarpeiden muutosten seuranta ja ennakointi ovat keskeisimpiä maakuntien liittojen tehtävistä. Pohjanmaan liitto jatkaa Tietoperustainen ja ennakoiva aluekehittäminen -hankkeen toteuttamista. Hankkeen aikana kehitetään ja pilotoidaan tiedolla johtamisen prosessi, jonka avulla syntyy monipuolinen, luotettava ja ajantasainen aluekehityksen tilannekuva, kehityskuva ja tulevaisuuskuva. Lisäksi kartoitetaan ja testataan prosessia tukevia työkaluja sekä rakennetaan tietoa, jossa aluekehityksen tilanne-, kehitys- ja tulevaisuuskuva on raportoitu käyttäjäystävällisessä ja helposti hyödynnettävässä muodossa.

Tiedolla johtamisen ja ennakointityön tuloksia liitto hyödyntää esimerkiksi valmistellessaan vuosittain työ- ja elinkeinoministeriön johdolla käytäviin aluekehittämiskeskusteluihin liittyvän Pohjanmaan aluekehityksen tilanne- ja kehityskuvan. Aluekehittämismisviranomaisena Pohjanmaan liitto koordinoi alueellaan tilanne- ja kehityskuvan ja keskustelujen valmistelua sekä huolehtii alueensa toimijoiden laajasta osallistumisesta näiden valmisteluun. Pohjanmaan liitto osallistuu vuonna 2024 myös poliittiseen aluekehittämiskeskusteluun, jonka työ- ja elinkeinoministeriö ottanee uutenä toimintamuotona käyttöön vuoden 2023 syksyllä.

Pohjanmaan liitto osallistui keväällä 2023 yhdessä muiden maakuntien liittojen kanssa Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus JOTPA:n koordinoimaan pilottihankkeeseen, jonka

tavoitteena oli rikastaa valtakunnallisen osaamistarvekyselyn aineistoa alueellisilla näkemyksillä. Pilottihankkeen tuloksia esiteltiin valtakunnallisessa alue-ennakointiseminaarissa Mikkelissä kesäkuussa 2023. Pilottihankkeen myönteisten kokemusten perusteella osaamistarpeiden ennakoitiin liittyvää valtion ja maakuntien liittojen välistä yhteistyötä jatketaan myös tulevaisuudessa. Vuoden 2024 valtakunnallinen alue-ennakointiseminaari järjestetään Vaasassa yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa, ja Pohjanmaan liitto vastaa sen käytännön järjestelyistä.

Pohjanmaan koulutuksen neuvottelukunta jatkaa vakiintunutta toimintatapaansa ja kokoontuu vuosittain kolme kertaa käsittelemään maakunnan koulutussektorille tärkeitä ja ajankohtaisia teemoja. Vuonna 2023 neuvottelukunta on paneutunut esimerkiksi osaavan työvoiman saataavuuteen liittyviin haasteisiin, parlamentaarisen TKI-työryhmän monivuotisen T&K-rahoituksen suunnitelmaan sekä oppimisvaikeuksiin ja oppimisen tukeen eri koulutusasteilla. Vuonna 2024 käsiteltävät asiat täsmentyvät vuoden kuluessa.

Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo (Sosiaalinen kestävyys)

Pohjanmaan liiton osallisuus-, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä kehitetään entistä verkostomaisempaan ja avoimempaan suuntaan. Suunnitelmana on, että nykyiset Pohjanmaan järjestöneuvottelukunta ja Pohjanmaan tasa-arvoryhmä korvataan kaikille kiinnostuneille avoimilla Pohjanmaan kumppanuusverkostolla ja Pohjanmaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusverkostolla. Pohjanmaan kumppanuusverkosto edistää yhteistyötä eri organisaatioiden välillä, valitsee mm. joka toinen vuosi Vuoden järjestöystävällisen kunnan ja toteuttaa vuosittain järjestettävän Osallisuusareenan yhteistyössä Pohjanmaan Yhdistykset ry:n (POHY) kanssa. Lisäksi se osallistuu liiton strategia- ja ohjelmatyöhön. Järjestöneuvottelukunta siirtyy järjestöjen omaksi sote-järjestöneuvottelukunnaksi. Liitto tukee toiminnan aloittamista vuonna 2024 ja tarjoaa resursseina mm. kokouskuluja kattamiseen 1 000 euroa.

Liiton yksin ja yhteistyössä koordinoimien verkostojen lisäksi osallisuutta ja demokratiaa kehitetään muuttuvan toimintaympäristön ehdoilla ja osallistutaan eri verkostojen toimintaan. Suomen itsenäisyyden rahaston eli Sitran muutosohjelmassa luotuja yhteistyömuotoja kehitetään ja juurrutetaan yhteistyössä Pohjanmaan hyvinvointialueen ja POHY:n kanssa. Liitto kehittää nuorten osallisuutta ja on mm. mukana tähän tarkoitukseen perustettavassa yhteistyöverkostossa. Lisäksi pyritään toteuttamaan pelillisiä menetelmiä hyödyntäviä Vaikutat!-teemapäiviä kuntien ja eri oppilaitosten kanssa. Myös mahdollisuuksia hanketoimintaan kartoitetaan. Lisäksi tavoitteena on osallistaa kansalaisyhteiskuntaa entistä tiiviimmin ilmastotyöhön, paikallisiin energiaratkaisuihin, vihreään siirtymään ja liiton strategia- ja ohjelmatyöhön. Henkilöstön osaamista osallistuvan ja deliberatiivisen demokratian keinoihin syvennetään ja osallisuutta pyritään lisäämään erilaisin kokeiluun. Yhteistyö eri sidosryhmien kanssa on olennaisessa roolissa, ja toimintaa kehitetään kohti kumppanuutta. Osallisuus ja demokratia ovat yksi merkittävä osa liiton sosiaalisen kestävyuden kokonaisuutta, jonka tavoitteet ja edellytykset luodaan vuonna 2024.

Pohjanmaan tasa-arvoverkosto jatkaa Pohjanmaan tasa-arvoryhmän työtä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioiden parissa. Keskeisiä tavoitteita ovat mm. tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja moninaisuuden esiin nostaminen yhteiskunnallisessa keskustelussa, kuntien ja oppilaitosten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön tukeminen sekä työelämän ja koulutuksen sukupuolen mukaisen segregaation vähentäminen. Pohjanmaan vuoden tasa-arvoryitys valitaan joka toinen vuosi.

Elinkeinoelämän ja innovaatiojärjestelmän kehittäminen

Elinkeinoelämää kehitetään laajassa yhteistyössä elinkeinoelämän, kuntien sekä koulutuksen ja tutkimuksen kanssa. Digitalisaatio ja vihreä siirtymä ovat kaksi läpileikkaavaa liikkeelle panevaa voimaa, jotka edellyttävät sekä nopeita että kauaskantoisia ratkaisuja. Muutos vaatii investointeja osaamiseen ja työvoimaan, innovaatioihin ja demonstraatioympäristöihin sekä teknologiaan ja tuotantoon. Tunnistettujen tarpeiden pohjalta käydään keskustelua elinkeino- ja innovaatiopolitiikasta kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

Liitto tekee järjestelmällisesti työtä Pohjanmaalle tärkeiden kehittämiskokonaisuuksien tunnistamiseksi ja konkretisoimiseksi. Erityisesti keskitytään innovaatiojärjestelmän kehittämiseen ja suotuisan investointiympäristön luomiseen älykkään erikoistumisen (S3) keinoin. Vuoden aikana kerätään yrityksiltä palautetta älykkään erikoistumisen strategian painopisteistä, jotta alueellisia ekosysteemejä voidaan kehittää edelleen. Alueellista innovaatiokumppanuutta (PRI) koskeva komission pilottihanke jatkuu. Se tarjoaa välineitä käyttäjien osallistamiseen S3-strategian valmisteluun, tiedon ja kokemusten jakamiseen muiden alueiden kanssa sekä uusien kansainvälisten kumppanuuksien ja hankkeiden mahdollistamiseen.

Pohjanmaalla uusiutuvaan energiaan tehtävät investoinnit tarjoavat uusia mahdollisuuksia sijoittautumiselle ja toiminnalle. Liitto hyödyntää AKKE-rahoitteista Innovation Valley Pohjanmaa -hanketta luodakseen pohjalaisille toimijoille mahdollisuuksia päästä mukaan EU:n Regional Innovation Valley ja Hydrogen Valley -aloitteisiin. Keskeisenä tavoitteena on tuoda toimijoita yhteen yhteisen kehityspolun ympärille, kytkeä ne kansainvälisiin verkostoihin ja kasvattaa arvonsäystä alueella. Kansallisiin rahoitusohjelmiin ja EU-tason ohjelmiin pyritään jatkossakin pääsemään mukaan, jotta maakuntaan saataisiin lisää kehittämisrahaa ensisijaisiksi katsottuihin toimenpiteisiin.

Liitto julistaa hankerahoitusta haettavaksi hakukierroksittain ja pyrkii aktiivisesti saamaan mukaan hakukierroksen teemoihin sopivia hankkeita. Hauissa painottuvat elinkeinoelämän ja innovaatioekosysteemin kehittäminen, mikä on osa maakuntaohjelman ja älykkään erikoistumisen strategian toteuttamista. Hankkeilta saadaan analyysien ja raporttien kautta palautetta strategioiden toteutumisesta ja uusista kehittämisen painopisteistä. Liiton käyttämät rahoitusohjelmat ovat "Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma" (AURA) sekä kansallinen Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukemisen määräraha (AKKE).

Liitto toimii AURA-ohjelman välittävänä toimielimenä hallinnolle työ- ja elinkeinoministeriön asettamien vaatimusten mukaisesti ja tiiviissä yhteistyössä Länsi-Suomen maakuntien kanssa. Liitto huolehtii AKKE-rahoituksen ja ohjelmakauden 2014–2020 rahoitusohjelmien hallinnoinnista. Liitto vastaa maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) toiminnasta. Maakunnan yhteistyöryhmän tehtävänä on sovittaa yhteen alueen kehittämiseen vaikuttavien suunnitelmien ja sopimusten sekä kansallisten ja Euroopan unionin osarahoittamien ohjelmien toimeenpanoa. EU-varojen ja kansallisten varojen käytön priorisoinnista ja yhteensovittamisesta maakunnassa maakuntaohjelman painopisteiden mukaisesti huolehtivat maakunnan yhteistyöryhmä, sen sihteeristö ja hankkeidearyhmä.

Liitto osallistuu Interreg Aurora -ohjelman toimeenpanoon seuranta- ja ohjauskomiteassa sekä ylläpitää sen sihteeristön toimipistettä.

Tärkeimmät toimenpiteet	Seuranta
<ul style="list-style-type: none"> • Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022–2025 ulkopuolisen arvioijan toteuttama lakisäätien arviointi • Tiedolla johtamisen ja ennakkoinnin kehittäminen • Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon (Sosiaalinen kestävyys) edistäminen • Elinkeinoelämän ja innovaatiojärjestelmän kehittäminen:<ul style="list-style-type: none"> ○ Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022–2025 ja Pohjanmaan innovaation ja kasvun strategian 2022–2025: Älykäs erikoistuminen toteuttaminen ○ Innovaatioekosysteemin ja investointiedellytysten vahvistaminen ○ Proaktiivinen hanketoiminta ○ Rakennerahasto- ja Interreg-ohjelmien toimeenpano ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman välittävän toimielimen tehtävät, ml. maakunnan yhteistyöryhmä ja sen sihteeristö	<p>Tietoperustainen ja ennakoiva aluekehittäminen -hankkeen toteuttaminen (omarahoitusosuus 29 190 e)</p> <p>Valtakunnallinen alue-ennakointiseminaari Vaasassa (10 000 e)</p> <p>Pohjanmaan koulutuksen neuvottelukunta (1 000 e)</p> <p>Sote-järjestöneuvottelukunnan toiminnan tukeminen (1 000 e)</p> <p>Osallisuuden ja demokratian edistäminen (4 000 e)</p> <p>Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusverkoston toiminta (3 000 e)</p> <p>Maakuntastrategian ja älykkään erikoistumisen strategian toimeenpano ja seuranta (maakuntaohjelman arviointi 10 000 e, älykkään erikoistumisen prosessin jatko työ 7 000 e)</p> <p>EU Affairs Manager -toiminnan tukeminen (15 000 e)</p> <p>AURA- ja AKKE-rahoitukselle asetettujen tavoitteiden toteuma (seurantaraportit, maakunnan yhteistyöryhmän ja sen sihteeristön ym. valmisteluun liittyvien kokousten sekä tiedotustilaisuuksien lukumäärä)</p> <p>Jätettyjen hakemusten/suoraa EU-rahoitusta saaneiden hakemusten lukumäärä sekä liiton itsensä toteuttamien hankkeiden tavoitteiden toteutuma</p> <p>Interreg Aurora -ohjelman sihteeristön toimipisteen toiminta</p> <p>Muiden kokousten lukumäärä ja niissä käsitellyt asiat</p>

2.3 ALUEIDEN KÄYTÖN SUUNNITTELUN YKSIKÖN TOIMENPITEET

Maankäyttö- ja rakennuslain 19 §:n mukaan maakunnan liiton tehtävänä on maakunnan suunnittelu sekä merialuesuunnittelu. Alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetun lain 17 §:n mukaan maakunnan liitto edistää saavutettavuutta sekä vastaa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyön johtamisesta.

Maakuntakaavoitus

Kestävän alue- ja yhdyskuntarakenteen edellytyksien luomisessa yksi tärkeimmistä välineistä on maakuntakaava. Pohjanmaan maakuntakaava 2040 hyväksyttiin maakuntavaltuustossa kesäkuussa 2020, ja se tuli voimaan saman vuoden syyskuussa. Pohjanmaan liiton maakuntahallitus

päättyi syksyllä 2020 käynnistää Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 laatimisen. Se on strateginen kaava, jossa valtakunnalliset tavoitteet yhdistetään maakunnallisten tavoitteiden kanssa. Kaava laaditaan koko maakunnan kattavana ja siinä käsitellään kaikki alue- ja yhdyskuntarakenteeseen sekä alueidenkäyttöön merkittävästi vaikuttavat yhteiskunnan osa-alueet. Ensimmäisinä aihealueina päivitetään energia- ja kiviaineshuolto sekä liikennejärjestelmä ja kulttuuriympäristöt.

Suurin osa kaavaratkaisun perusteena olevista selvityksistä valmistui vuonna 2022–2023. Kaavaluonnos pidettiin nähtävillä toukokuussa 2023. Kaavaluonnoksesta saadun palautteen, Natura-arvioinnin, mahdollisten lisäselvitysten sekä asiantuntija- ja sidosryhmäkeskustelujen pohjalta laaditaan kaavaehdotus vuosien 2023–2024 aikana. Kaavaehdotus käsitellään maakuntahallituksessa, ministeriöiltä ja viranomaisilta pyydetään lausunnot ja kaavaehdotus asetetaan nähtäville keväällä 2024. Tavoitteena on, että maakuntavaltuusto hyväksyy Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 syksyllä 2024. Maakuntahallitus päättää syksyllä 2024 seuraavan maakuntakaavaprosessin aloittamisajankohdasta ja ensisijaisesti päivitettävistä aihealueista.

YK:n biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen ja EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteena on pysäyttää luontokato vuoteen 2030 mennessä. Parhaillaan valmistellaan kansallista luonnon monimuotoisuusstrategiaa sekä siihen liittyvää toimintaohjelmaa uuden luonnonsuojelulain mukaisesti. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus suunnittelee kansallisen strategian alueellisen toimintasuunnitelman laatimista yhdessä Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakuntien liittojen kanssa. Toimintasuunnitelman valmistelu alkaa syksyllä 2024 ja päättyy syksyllä 2026.

Edistääkseen maakuntakaavan toteuttamista ja kestäväää yhdyskuntarakennetta maakunnan liitto tekee tiivistä yhteistyötä kuntien ja muiden viranomaisten kanssa osallistuessaan viranomaisneuvotteluihin ja työkokouksiin ja antaessaan lausuntoja kuntien kaavoista ja seudullisista hankkeista. Pohjanmaan liiton verkkosivustolla on myös karttapalveluja, joista löytyy mm. maakuntakaava, ja tavoitteena on lisätä niiden käyttöä.

Merialuesuunnittelu

Euroopan unionin merialuesuunnitteludirektiivi velvoittaa kaikkia jäsenvaltioita laatimaan merialueillaan merialuesuunnitelmat. Merialuesuunnittelun tarkoituksena on edistää kestäväää kehitystä ja kasvua, luonnonvarojen kestäväää käyttöä sekä meriympäristön hyvän tilan saavuttamista. Suomen merialuesuunnitelma 2030, joka ei ole oikeusvaikutteinen, hyväksyttiin vuoden 2020 loppupuolella. Merialuesuunnitelma koostuu kolmesta osasta, joista pohjoisin osa kattaa Pohjoisen Selkämeren, Merenkurkun ja Perämeren. Suunnitelmaa päivitetään parhaillaan, ja uuden suunnitelman on tarkoitus olla valmis vuoteen 2026 mennessä. Rannikkomaakuntien liitot ja ympäristöministeriö laativat merialuesuunnitelman laajassa yhteistyössä viranomaisten ja etujärjestöjen kanssa.

Syksystä 2023 alkaen merialuesuunnittelua rahoittaa Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto. Päivityksessä keskitytään lähinnä energiantuotantoon, huoltovarmuuteen, ilmastonmuutoksen vaikutukseen merelliseen toimintaympäristöön, meriympäristön luontoarvoihin sekä merialuesuunnittelun ja meren- ja vesienhoidon välisiin synergiaetuihin.

Lisäksi Pohjanmaan liitto osallistuu neljään kansainväliseen hankkeeseen, joissa ensisijaisesti tuotetaan tietoa merialuesuunnittelun tueksi ja joilla merialuesuunnittelu on rahoitettu kokonaisuudessaan syksyyn 2023 saakka.

- eMSP NBSR (Emerging ecosystem-based Maritime Spatial Planning topics in North and Baltic Seas Region), 2021–2024. Hankkeessa arvioidaan sekä Suomen merialuesuunnitelmaa 2030 että suunnitteluprosessia sekä selvitetään, miten merialuesuunnitelmalla voidaan vastata ilmastonmuutoksen ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman haasteisiin.
- MSP-GREEN (Maritime Spatial Planning as enabler of the European Green Deal), 2022–2024. Hankkeessa tutkitaan, miten ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen voidaan ottaa merialuesuunnittelussa huomioon kestävän merellisen ruoan- ja energiantuotannon näkökulmasta.
- Baltic Sea2Land, 2023–2025. Hankkeessa selvitetään, millä keinoin Suomen merialuesuunnitelma voisi toteuttaa Suomen rannikkostrategiaa.
- Oceanids, 2023–2026. Hankkeessa tutkitaan satamatoiminnan ja merenkulun sopeutumisesta ilmastonmuutokseen.

Liikennejärjestelmätyö

Liikennejärjestelmätyötä tehdään kolmella eri tasolla: valtakunnallisesti, suuralueittain ja maakunnittain. Suomen ensimmäinen valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma kattaa vuodet 2021–2032. Suunnitelman päivitys aloitetaan syksyllä 2023, ja se valmistunee vuoden 2024 aikana. Suunnitelmassa esitetään koko liikennejärjestelmän kehittämistä koskevat kansalliset tavoitteet sekä 12-vuotinen toimenpideohjelma ja rahoitusohjelma.

Länsi-Suomen yhteinen liikennestrategia täydentyy syksyllä 2023 toimenpideohjelmalla, johon kootaan Länsi-Suomen tärkeimmät liikenteen kehittämisen teemat ja toimenpiteet. Strategian ja toimenpideohjelman toteutumista koordinoimaan on perustettu seurantaryhmä.

Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2050 hyväksyttiin maakuntavaltuustossa keväällä 2022. Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 laadinnassa huomioidaan Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa 2050 esitetyt alueidenkäyttöön vaikuttavat toimenpiteet.

Vuonna 2024 liikennejärjestelmätyössä keskitytään hallitusohjelmaa tukevien sekä Pohjanmaan maakuntastrategiaa 2022–2025, Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmaa 2050 ja Pohjanmaan maakuntakaavaa 2040 toteuttaviin liikennetoimenpiteisiin. Työssä otetaan huomioon Länsi-Suomen liikennestrategiassa mainitut toimenpiteet. Työtä tehdään alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti laajassa yhteistyössä muiden maakuntien liittojen ja järjestöjen kanssa. Rantarata ja Merenkurkun kiinteä yhteys ovat ajankohtaisia asioita, joita seurataan ja jotka saattavat johtaa selvittämistoimenpiteisiin.

Tärkeimmät toimenpiteet vuonna 2024	Seuranta
<ul style="list-style-type: none"> • Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 laatiminen • Kansallisen luonnon monimuotoisuusstrategian alueellisen toimintasuunnitelman laatiminen (15 000 €) • Suomen merialuesuunnitelman 2030 päivittäminen • Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman 2050 toteuttaminen	<p>Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 vaikutusten arviointi (10 000 €)</p> <p>Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 laadintaan liittyvät mahdolliset lisäselvitykset (10 000 €)</p> <p>Osallistuminen merialuesuunnitteluun 3 300 € ja omarahoitusosuudet merialuesuunnittelun hankkeisiin (eMSP NBSR, MSP-GREEN, Baltic Sea2Land) yhteensä 8 800 €</p> <p>Yhteinen liikennejärjestelmätyö Keski-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan sekä Etelä-</p>

	<p>Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa (10 000 €), sopimus koordinoituvuudesta)</p> <p>Liikennettä koskeva edunvalvonta sekä osallistuminen liikennehankkeisiin (15 000 €)</p> <p>"Uusiutuvien polttoaineiden jakeluverkosto raskaan liikenteen käyttöön". Yhteinen selvitys Etelä-Pohjanmaan liiton kanssa (riippuen ympäristöministeriön rahoituksesta) (15 000 €)</p> <p>Nordic Battery Belt, Interreg Aurora -hanke (tarvittaessa mahd. hanke)</p> <p>Länsi-Suomen satamat ja maakuljetukset, yhteinen hanke Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan liiton sekä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa (10 000 €)</p>
--	--

2.4 KULTTUURIYKSIKÖN TOIMENPITEET

Pohjanmaan kulttuuriohjelma on laadittu vuosiksi 2021–2025. Kulttuuritoiminnan visio on, että Pohjanmaa on kulttuurinen voimanpesä, jonka omaleimainen kulttuurielämä kestää kansainvälisen vertailun, ja asukkaat ovat ylpeitä maakunnan kulttuurisesta moninaisuudesta, jossa yhdessä tekemisen meininki näkyy ja kuuluu. Toimintaa ohjaa kolme ydinarvoa: avoimuus, rohkeus ja luottamus. Painopisteet ovat 1) kulttuurin saavutettavuuden edistäminen, 2) lasten ja nuorten-kulttuurin tukeminen ja 3) luovan ilmapiirin virittäminen. Suunnitelmakaudella kulttuuriohjelma päivitetään ja sitä varten on varattava määräraha.

Tehtäviä liiton kulttuuriyksikössä hoitavat kaksi- ja monikielisesti yhteistyössä maakunnan eri toimijoiden kanssa vakinaisesti palkatut kulttuuripäällikkö, koordinaattori ja kaksi kulttuurisuunnittelijaa. Myönnettyjen hankerahoitusten puitteissa ja tarpeen mukaan palkataan lisäksi tilapäistä henkilökuntaa.

Pohjanmaan liiton hallinnoiman lastenkulttuuriverkosto Barkin toimintaa ohjaa maakuntahallituksen vuonna 2021 hyväksymä visio ja strategia. Bark toteuttaa opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) lastenkulttuuripoliittisia linjauksia ja edistää lastenkulttuurin tasa-arvoista saavutettavuutta. Koordinaattori ja yksi kulttuurisuunnittelija vastaa lastenkulttuuriverkosto Barkin tehtävistä. Määräaikaisen taidepedagogin tehtävä pyritään vakinaistamaan.

Culture Finland -kulttuurimatkailun katto-ohjelman Pohjanmaan aluetiimiä koordinoi muiden tehtäviensä ohella yksi kulttuurisuunnittelija.

Kulttuuripäällikkö huolehtii mm. Pohjanmaan kuntien kulttuurivastaavien yhteistyöverkostosta sekä tietoisuuden kulttuurihyvinvointipalveluiden saatavuudesta edistämistä ylläpitämällä Länsi-Suomen Taikusydän -alueverkostoa (Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa) ja sen viestintäkanavia yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan liiton kanssa.

Pohjanmaan lastenkulttuuriverkosto Barkia lukuun ottamatta kulttuurialan verkostoyhteistyöhön ei ole talousarviossa osoitettu erillistä määrärahaa.

Pohjanmaan liiton kulttuurilautakunnan tehtävänä on huolehtia maakunnan suomenkielisen väestön kulttuuriasioista myöntämällä talousarviomäärärahasa puitteissa kohdeavustuksia ja tunnustuspalkintoja.

Ammattimaisen tanssitaiteen ja tanssin harrastuksen saavutettavuutta Pohjanmaan liitto edistää tukemalla Pohjanmaan tanssin aluekeskuksen toimintaa.

Tärkeimmät toimenpiteet 2024–2026	Seuranta
<ul style="list-style-type: none"> • Kohdeavustusten ja huomionosoitusten jakaminen • Osallistuminen partnerina kansainvälisiin hankkeisiin • Kulttuurin saavutettavuutta edistävät hankkeet ja avustukset • Lastenkulttuurin tasa-arvoisen saavutettavuuden ja alan yhteistyön edistäminen • Pohjanmaan kulttuuriohjelman päivittäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Myönnettyjen avustusten ja huomionosoitusten määrä • Hankesuunnitelmissa määritellyt seurantamittarit • Hankkeiden ja avustusten määrä sekä hankkeissa määritellyt seurantamittarit • Seurantamittarit Barkin strategiassa ja vuosittaisessa toimintasuunnitelmassa • Päivitetty ohjelma-asiakirja

2.5 TOIMENPITEET EDUNVALVONNAN JA VIESTINNÄN YHTEISTYÖALALLA

Pitkien hallitusneuvottelujen jälkeen pääministeri Petteri Orpon hallitus aloitti työskentelynsä kesäkuussa 2023. Hallitusohjelma Vahva ja välittävä Suomi ohjaa hallituksen toimintaa alkaneella hallituskaudella 2023–2027. Hallitusohjelma on tärkeä asiakirja myös maakuntien liittojen edunvalvontatyön kannalta. Hallitusohjelman kirjaukset ovat keskeisessä asemassa, kun pyritään edistämään maakunnan kilpailukyvyä kannalta tärkeitä teemoja. Maakuntien liitoissa käydään hallitusohjelmaa tarkasti läpi suunniteltaessa seuraavien vuosien edunvalvontatoimenpiteitä.

Pohjanmaan kannalta hallitusohjelmassa on tärkeitä kirjauksia muun muassa luvuissa Osaava Suomi, Kasvun kaava ja Puhtaan energia Suomi, joissa mainitaan muun muassa Suomen T&K-toiminnan rahoituksen nostamisesta neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta, isojen investointihankkeiden kotiuttamisesta ja houkuttelusta Suomeen, länsirannikon kilpailukyvyä ja kasvun edistämisestä, vetytalouden kehittämisestä ja ympäristölupakäsittelyn selkeyttämisestä. Nämä kirjaukset antavat hyvää taustatukea Pohjanmaan toimijoille maakuntaan kohdistuvan puhtaan siirtymän investointiaallon avaamien mahdollisuuksien hyödyntämiseen. Suunnitelmista on edettävä käytännön toteuttamiseen, ja se vaatii pitkäjänteistä edunvalvontatyötä yhteiskunnan eri sektoreilla.

Hallitusohjelmassa on luonnollisesti myös sellaisia kirjauksia, jotka eivät välttämättä ole ihanteellisia Pohjanmaan kannalta. Niidenkin kohdalla on tehtävä edunvalvontatyötä kielteisten vaikutusten minimoimiseksi. Esimerkiksi EU:n meriliikenteen päästökauppajärjestelmän saaripoikkeuksen tapauksessa on varmistettava, että sen vaikutukset kompensoidaan luvatussti Merenkurkun laivaliikenteelle. Työperusteisen maahanmuuton kohdalla on tarkasteltava, miten esimerkiksi pysyvän ja työperusteisen oleskeluluvan ehtojen tiukentaminen vaikuttaa Pohjanmaan osaavan työvoiman saatavuuteen. Myös sosiaaliset vaikutukset tulisi ottaa huomioon. Suomen CAP-suunnitelman (EU:n yhteinen maatalouspolitiikka CAP) kansalliseen rahoitusosuuteen kohdistuneiden leikkauksien kohdalla on puolestaan seurattava, miten se vaikuttaa maakunnalle tärkeään, kannattavuusongelmista kärsineen alkutuotannon tulevaisuusnäkyymiin.

Pohjanmaan liitto pyrkii vaikuttamaan aktiivisesti myös säädösvalmisteluun esimerkiksi lausuntojen ja erilaisten kannanottojen avulla. Tämä edunvalvontatyö on erittäin ajankohtaista myös maaseutu- ja saaristopolitiikassa, koska hallituskaudella 2023–2027 tehdään tärkeitä maaseutu- ja saaristoalueita käsitteleviä päätöksiä ja lainvalmistelua. Elintarvikemarkkinalakiin ja kilpailulakiin on tehtävä kohdennettuja muutoksia maatalouden ja kaupan neuvotteluvoiman tasaukseksi.

Hallitusohjelmassa on maininta myös saaristolain päivittämisestä. Pohjanmaan liitto on tiiviisti osallistunut lakimuutoksen valmisteluun ja seuraa aktiivisesti, miten saaristolain päivittäminen etenee käynnistyneellä hallituskaudella ja miten muutokset vaikuttavat Pohjanmaan saaristoalueiden tulevaisuudennäkymiin ja kilpailukykyyn. Pohjanmaan liiton tavoitteena on varmistaa edunvalvonnallaan, ettei tehdyillä muutoksilla mahdollisteta saariston kannalta kielteisten päätösten tekemistä.

Edunvalvonta on ennen kaikkea yhteistyötä. Yhteistyötä sekä työnjakoa eri toimijoiden kesken maakunnan rajojen sisällä, mutta myös vahvaa ja määrätietoista kansallista ja kansainvälistä vaikuttamistyötä yli maakuntarajojen. Yhteistyö muiden maakuntien kanssa, esimerkiksi Länsi-Suomen puitteissa, on keskeisessä asemassa muun muassa liikenneinfraan, TKI-toimintaan ja EU-rahoitukseen liittyvissä teemoissa. EU-asioihin liittyvässä vaikuttamistyössä korostuu Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan, Satakunnan ja Keski-Suomen maakunnan liittojen yhteisen Brysselin toimiston, West Finland European Officeen, tarjoamat kontaktit ja asiantuntijatuki. Esimerkiksi EU:n seuraavaan vuosien 2028–2034 alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauteen, tutkimus- ja innovaatio- ja TEN-T-politiikkaan vaikuttaminen ovat erittäin ajankohtaisia teemoja myös lähitulevaisuudessa.

Pohjanmaan liitto on tiiviisti mukana sekä kansallisissa että alueellisissa maaseutu- ja saaristoalueiden kehittämisen kannalta keskeisissä yhteistyöryhmissä. Pohjanmaan liitolla on edustaja sekä saaristoasiain neuvottelukunnan (SANK) että maaseutupolitiikan neuvoston (MANE) sihteeristöissä. Maakunnallisessa Maatalouden tulevaisuus -ryhmässä alueen keskeiset viranomaiset ja toimijat ovat säännöllisesti keskustelleet alkutuotannon tulevaisuuden kannalta tärkeitä kysymyksistä.

Pohjanmaan liiton viestinnässä korostuvat avoimuus, asiallisuus ja pitkäjännitteisyys. Toiminnasta tiedotetaan luottamushenkilöille, jäsenkunnille ja muille yhteistyökumppaneille sekä ennen kaikkea tiedotusvälineille kahdella kielellä ja eri kanavissa.

Vuonna 2024 kehitetään hankerahoitukseen liittyvää viestintää. Lisäksi panostetaan liiton aineistojen saavutettavuuden lisäämiseen. Viestintää sosiaalisen median kanavissa kehitetään. Tavoitteena on myös osallisuuden lisääminen myös viestinnän avulla.

Tärkeimmät toimenpiteet	Seuranta
<ul style="list-style-type: none"> • Edunvalvonta • Liiton toiminnasta viestiminen kohderyhmille • Hankerahoitukseen liittyvän viestinnän kehittäminen • Liiton ilmeen päivittäminen ja aineistojen saavutettavuuden lisääminen • Viestinnän kehittäminen sosiaalisen median kanavissa, erityisesti LinkedIn	Edunvalvontaan liittyvä toiminta (kokoukset ja muut tilaisuudet yms. toimenpiteet, 3 000 e) Aloitteiden, lausuntojen ja kannanottojen lukumäärä Kokousten ja tilaisuuksien yms. lukumäärä Viestintätoimenpiteiden seuranta ja vastaanottajien lukumäärä Osallistuminen mm. verkostoihin Uusi saavutettava raporttipohja

- Osallisuuden lisääminen viestinnän avulla (avoimuus ja läpinäkyvyys)

Uudet graafiset elementit viestintäkäyttöön
Uusien viestintämuotojen kartoittaminen

2.6 TOIMENPITEET ALUEIDEN VÄLISEN JA KANSAINVÄLISEN YHTEISTYÖN ALALLA

Kansainvälistä toimintaa harjoitetaan 1) erilaisissa osaamisverkostoissa, 2) poliittisissa verkostoissa ja 3) kansainvälisen hanketoiminnan kautta. Tämän toiminnan tavoitteena on tukea ja kehittää maakunnassa tehtäviä toimia.

Eurooppalaisten osaamisverkostojen tarkoituksena on tukea EU:n politiikan täytäntöönpanoa Euroopassa. Euroopan vihreän kehityksen ohjelma tarkoittaa erittäin kunnianhimoista yhteiskunnallista muutosta, mutta kokemus osoittaa, että haasteena on toimeenpano. Pohjanmaan liitto on osallistunut pilottialueena alueelliseen innovaatiokumppanuuteen (PRI), jossa kehitetään työkaluja toimeenpanoon liittyvien rajoitteiden hallintaan, ja on sen myötä saanut uutta tietämystä. Liiton tavoitteena on saada maakunta mukaan Regional Innovation Valley -aloitteeseen (RIV), jossa pyritään luomaan kumppanuus samanlaisten haasteiden kanssa painivien samanhenkisten alueiden kanssa. Läheisesti sidoksissa tähän ovat erilaiset osaamisverkostot, kuten ERRIN, Friends of Smart Specialisation, NordRegio yms. Tavoitteena on toimia aktiivisesti osaamisverkostoissa ja foorumeilla, joilla vaihdetaan kokemuksia. Tällä tavoin saadaan myös arvokkaita näkemyksiä aluepolitiikan kehittämiseksi käytävään kansalliseen keskusteluun, ja liitolle tämä luo "kriittistä massaa".

Euroopan komissio julkaisi kesäkuussa 2023 uuden toimintasuunnitelman, joka koskee kumppanuutta Latinalaisen Amerikan kanssa. Pohjanmaan liitto on vetänyt IURC-ohjelmaan kuuluvaa kumppanuutta, jonka toisena osapuolena on Etelä-Chilessä sijaitseva Magallanesin alue. Kumppanuuden toivotaan jatkuvan, ja aiesopimus on työn alla. Sopimus olisi viisivuotinen ja kattaisi seuraavat yhteistyöalat: 1) energiamurros, 2) ilmastonmuutos, 3) kiertotalous ja 4) vihannesten kasvihuoneviljelyn kehittäminen. Toiminta on aloitettu alueiden välisellä korkeakoulu yhteistyöllä. Magallanesista voi tulla tuulivoimatuotannon ja vihreän vedyn keskus, sillä arvioiden mukaan alueella kyettäisiin tuottamaan maailman halvinta vetyä. Yhteistyö kehittää osaltaan korkeakoulujen kulttuuriosaamista ja saattaa myöhemmin johtaa myös kaupalliseen yhteistyöhön. Kehittämishaasteista käytävä vuoropuhelu vahvistaa liiton osaamista ja kykyä ottaa osaa EU:n uuteen toimintasuunnitelmaan.

Kansainvälinen poliittinen yhteistyö nojaa Itämeren alueen strategiaan (The European Union Strategy for the Baltic Sea Region, EUBSR), mutta myös Euroopan perifeeristen merellisten alueiden liittoon (CPMR), Euroopan raja-alueiden liittoon (AEBR), Merenkurkun neuvostoon EAYY ja muihin. Nämä järjestöt toimivat vaikuttamisen väylänä myös EU:ssa. Vaikuttamistyötä tehdään eri tasoilla, ja tavoitteena on saada lisää luottamustoimiin valittuja poliitikoita yhteistyöhön. On tärkeää, että keskusteluun tuodaan alueiden näkökohtia ja että kuntiin välittyy tieto Euroopan tasolla keskusteltavista asioista. Se tuo maakunnassa tehtävään työhön ennakoitavuutta.

Osaamista kartutetaan myös kansainvälisissä hankkeissa. Euroopan vihreän kehityksen ohjelma tarkoittaa myös sosioteknistä murrosta, joten on välttämätöntä analysoida tapahtuvaa muutosta ja ratkaista siitä johtuvia ristiriitoja. Liitto osallistuu hankkeisiin toimivaltansa rajoissa. EU:n rahoituksen myöntämiskriteerit tiukentuvat jatkuvasti. On huomattu, että hankkeiden tuloksiin ei kiinnitetä huomiota julkisella sektorilla, ja yhä yleisemmin on vaadittu julkisen sektorin

mukanaoloa. Pohjanmaan liitto osallistuu voimavarojensa rajoissa hankkeisiin ja hyödyntää kavnavaan viestiäkseen tuloksista ja tukeakseen näin alueen toimijoita.

Tärkeimmät toimenpiteet	Seuranta
<ul style="list-style-type: none"> • Vaikuttaminen alueiden välisissä ja kansainvälisissä verkostoissa • Useampien poliitikoiden aktivointi yhteistyöhön • Osallistuminen kansallisiin ja kansainvälisiin poliittisiin foorumeihin • Osallistuminen kansainvälisiin hankkeisiin ja niiden koordinointi	Kokousten lukumäärä (Länsi-Suomi, Merenkurkun neuvosto EAYY, CPMR, AEBR ym.) ja niissä käsitellyt asiat Aloitteiden lukumäärä näissä yhteyksissä

2.7 TOIMENPITEET ILMASTON JA KIERTOTALOUDEN YHTEISTYÖALALLA

Pohjanmaan liitto edistää aktiivisesti Pohjanmaan maakuntastrategian ja Pohjanmaan innovaation ja kasvun strategian 2022–2025 tavoitteita, jotka koskevat kestävän energiajärjestelmän rakentamista, kiertotalouteen siirtymistä sekä ilmastoviisaiden innovaatioiden ja liiketoimintamallien luomista. Paitsi projektirahoitus myös mm. maakuntakaavoitus, merialuesuunnittelu ja liikenejärjestelmäsuunnittelu sekä liiton toteuttamat kehittämissuunnitelmat edistävät Pohjanmaan tavoitetta olla hiilineutraali yhteiskunta vuonna 2050.

Ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi Pohjanmaan liitto ja sen jäsenkunnat toteuttivat 1.1.2022–31.5.2023 projektin Vaikuttavat ilmastotoimet Pohjanmaan kunnissa. Tämän kuntien ja muiden keskeisten toimijoiden yhteistyötä tiivistävän hankkeen rahoittivat Pohjanmaan kunnat ja ympäristöministeriö (YM). Hankkeen aikana nousi selvästi esille se, että erityisesti pienet kunnat tarvitsevat ilmastotyöhönsä jatkuvaa asiantuntijatukea, sparrausta ja yhteistyön koordinaatiota. Koska pysyvä muutos edellyttää pitkäjänteistä kehittämistyötä, Pohjanmaan liitto selvittää vuoden 2023 aikana mahdollisuuden toimia Pohjanmaan ilmastoverkoston koordinoijana myös jatkossa.

Paitsi ilmastomuutos myös luontokato on ihmiskunnan suurimpia haasteita. Luontokadon pysäyttämiseksi Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan liitto ja Keski-Pohjanmaan liitto valmistelevat yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa kansallisen strategian alueellisen toimintasuunnitelman, jonka laadinta alkaa vuoden 2024 syksyllä.

Pohjanmaan liitto hakee aktiivisesti projektirahoituksen lisäksi kansallisia ja kansainvälisiä yhteistyömahdollisuuksia. Esimerkkeinä voidaan mainita 1.2.2021–31.1.2024 EU:n Horisontti 2020 -ohjelman rahoituksella toteutettava RIPEET-hanke (Responsible Research and Innovation Policy Experimentations for Energy Transition), joka edistää uusiutuvaan energiaan siirtymistä ja vastuullista tutkimus- ja innovaatiotoimintaa. Liitto on mukana myös kuntien ilmastotyötä tukevassa FINSCAPES-hankkeessa, jossa tutkimuspartnereita ovat Suomen ympäristökeskus SYKE, Ilmatieteen laitos ja Luonnonvarakeskus LUKE. Hanke päättyy vuonna 2024. Pohjanmaan liiton osallistuminen kansalliseen kiertotalouden green deal -prosessiin edistää puolestaan siirtymistä kiertotalouden mukaiseen toimintaan vuoteen 2035 mennessä.

Hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi vuoteen 2035 mennessä Pohjanmaan liitto seuraa säännöllisesti energiantuotannon ja -käytön kehittymistä, ja se otetaan huomioon liiton toiminnassa. Liitto hyödyntää myös mm. Vaikuttavat ilmastotoimet Pohjanmaan kunnissa -hankkeessa tuotettuja ilmastotietoisuuden päästöskenaariot tuloksia. Pohjanmaan liitto laatii Pohjanmaan

maakuntakaavaa 2050, jossa huomioidaan vihreän siirtymän tavoitteet päästöttömään energiantuotantoon. Liiton toimesta vuoden 2023 aikana toteutettu "Vihreän siirtymän investointien vauhdittaminen Pohjanmaalla -selvityshanke" edistää osaltaan kuntien valmiuksia vihreän siirtymän teknologioihin ja investointeihin. Pieniin modulaarisiin ydinreaktoreihin liittyvän hyvän suunnitteluvälmiuden ylläpitämiseksi seurataan SMR-tekniikan ja lupamenettelyjen kehitystä ja tehdään aloitteita selvitysten tai tutkimus- ja kehityshankkeiden käynnistämiseksi kansallisten kumppaneiden kanssa.

Tärkeimmät toimenpiteet	Seuranta
<ul style="list-style-type: none"> • Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022–2025 ja Pohjanmaan innovaation ja kasvun strategian 2022–2025: Älykäs erikoistuminen toteuttaminen • Kiertotalouden green deal -prosessiin osallistuminen • EU:n ilmastonmuutokseen sopeutumisen missioon osallistuminen	<p>Kiertotalouden green deal: Sopimukseen valittujen muutosalueiden toimenpiteiden tavoitteet ja toimet</p> <p>Seurataan Euroopan unionin ilmastonmuutokseen sopeutumisen missiota toimenpitealioitteineen</p>

3 Hallinto ja talousarvio

Talousarvioehdotuksen loppusumma ilman hankkeiden osuutta on 3 333 300 euroa (3 709 230 euroa vuonna 2023).

Koronapandemian ja vaikean maailmantilanteen takia liiton toiminnan suunnittelu ja budjetointi on ollut usean vuoden ajan haasteellista. Budjetoinnin haasteena on liiton alijäämän vähentäminen hallitusti ja hankkeiden vaikutusten arvioiminen suhteessa liiton talouteen.

Vuodeksi 2023 jäsenkuntien maksuosuuksia korotettiin. Sen ja tehokkaan hankkeistamisen ansiosta budjetoitu alijäämä supistunee jo vuonna 2023 ja myös vuonna 2024. Vuosiksi 2023–2025 hyväksytyin taloussuunnitelman mukaisesti jäsenkuntien maksuosuuksiin esitetään kolmen prosentin korotus vuonna 2024. Palkkojen ja yleisen hintatason nousut aiheuttavat korotuspaineita. "Rakenteellista" alijäämä pyritään kuromaan umpeen porrastetusti ajan mittaan. Ellei toimenpiteisiin nyt ryhdytä, rahoitusvaje kasvaa ajan myötä liian suureksi ja sopeutumistarpeet ovat luultavasti mittavia. Vuonna 2024 liiton henkilöstökustannuksista noin 600 000 euroa on hankerahoitusta. On kuitenkin otettava huomioon, että hankkeisiin tarvitaan myös omarahoitusosuuksia.

Kertynyttä ylijäämää oli 1 508 052,19 euroa 31.12.2022, ja vuodeksi 2023 on budjetoitu alijäämää 493 280 euroa. Vuodeksi 2024 budjetoidaan 249 465 euron alijäämä. Edellisvuosien ylijäämä mahdollistaa alijäämän budjetoimisen, ja ylijäämää jää käytettäväksi myös vuonna 2025.

Vuotta 2024 budjetoitaessa on oletettu, että uudet matkustus- ja kokouskäytännöt jatkuvat ainakin jossain määrin, eli kokoukset pidetään edelleen paljolti etäkokouksina tai ns. hybridikokouksina. Kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset on otettu huomioon vuotta 2024 budjetoitaessa.

Mikäli toimintaympäristössä ei tapahdu ennakoimattomia muutoksia, liitto pärjää kertyneellä ylijäämällään vuosina 2023–2025. Liiton on kuitenkin tehtävä suunnitelmallisesti työtä tasapainotuksen taloutensa hallitusti: kustannustaso on pidettävä nykyisellä tasolla, maksuosuuksiin ehdotetaan maltillista korotusta ja projektien osuutta pyritään lisäämään. Ulkopuolisen hankerahoituksen merkitys on haaste liiton taloudelle, sillä sen saaminen on epävarmaa, tilanne saattaa vaihdella hyvinkin paljon vuosittain ja myös rakennerahastokauden vaihtuminen vaikuttaa merkittävästi.

Luottamushenkilöhallinto

Toimikaudella 2021–2025 Pohjanmaan liitossa on 138 luottamustehtävää: maakuntavaltuusto (38+38), maakuntahallitus (13+13), kulttuurilautakunta (13+13) ja tarkastuslautakunta (5+5). Uutena toimielimenä henkilöstöjaosto (4+4) on aloittanut toimintansa tänä vuonna. Luottamushenkilöhallinnon suorat henkilöstömenot koostuvat vuosipalkkioista, kokouspalkkioista sekä ansionmenetyksestä maksettavista korvauksista. Yleensä maakuntahallitus pitää vuosittain yksitoista, kulttuurilautakunta kuusi ja tarkastuslautakunta neljä kokousta. Luottamushenkilöhallinnon kustannukset ovat yhteensä 206 800 euroa (2023: 205 930 euroa).

Henkilökunta

Lokakuussa 2023 Pohjanmaan liiton palveluksessa on maakuntajohtajan lisäksi 32 vakinaista viranhaltijaa tai työntekijää ja seitsemän määräaikaista työntekijää. Vakituista yksi on tällä hetkellä työvapaalla. Neljä vakituista työntekijää on osittain palkattu ulkopuolisen rahoituksen turvin, jonka lisäksi viisi määräaikaista työntekijää on palkattu ulkopuolisen rahoituksen turvin. Vuoden 2024 budjetissa on otettu huomioon yhden henkilön mahdollinen rekrytointi kulttuuriyksikköön. Henkilön palkkakulut katettaisiin pääasiallisesti hankerahoituksella. Henkilön irtisanouduttua rekrytoidaan syksyllä 2023 aluesuunnittelija vakituiseen työsuhteeseen.

Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus on voimassa 2022–2025. Vuonna 2024 maksuun tulevat 1,5 prosentin yleiskorotus ja paikallinen 0,4 prosentin järjestelyerä 1.6. Kuten tänäkin vuonna työehtosopimuksessa on perälauta vuoden 2024 sopimuskorotuksiin liittyen. Henkilöstökuluihin (sivukuluineen) on budjetoitu 2 012 000 euroa vuodeksi 2024 (2023: 1 952 900 euroa).

Palvelujen ostot

Palvelut liittyvät liiton normaaliin toimintaan. Vuodeksi 2024 ostopalveluihin on budjetoitu 595 100 euroa (2023: 554 300 euroa talousarvion muutoksen myötä). Korotus johtuu lähinnä nousuvasta kustannustasosta. Lisäksi on varauduttu lisääntyneeseen matkustukseen ja liiton juhluvuoteen.

Maakuntakaavan laadintaa ja tarvittavia selvityksiä varten on varattu yhteensä 35 000 euroa ja liikenteeseen liittyviin asioihin 50 000 euroa.

Selvyyden vuoksi budjetoidaan erikseen toimistopalvelut ja it-palvelut (tilit 5400 ja 5404). Toimistopalvelujen osuus kustannuksista on pienehkö it-palveluihin verrattuna. It-palveluihin kirjataan varsinaisten palvelujen lisäksi myös ohjelmistolisensseistä aiheutuvia kustannuksia. It-palveluja varten esitetään varattavaksi 298 000 euroa (2023: 292 000 euroa). Muutos johtuu kustannuskehityksestä. Kaikki it-palvelut hankitaan ulkoa, mikä näkyy it-palvelujen korotuksena. Hallintovastaava toimii vastaavana it-yhteyshenkilönä.

Työterveyshuoltoon esitetään pientä korotusta vuodeksi 2024, eli 23 000 euroa (2023: 22 000 euroa). Tyhy-toiminnan oletetaan pysyvän samalla tasolla kuin vuonna 2023, eli budjetoitu määräraha on 15 000 euroa (tälle tilille tiliöidään myös työnantajan korvaamat päätelasit, joiden osuus näyttää jatkuvasti kasvavan).

Pohjanmaan liitolla on yhteistyösopimus Suomen Kuntaliiton kanssa. Liiton maksu liittyen Kuntaliiton palvelusopimukseen on ollut 15 000 euroa. Palvelusopimusta on kuitenkin muutettu siten, että kiinteä maksu on 12 000 euroa ensi vuodesta lähtien. Osa aikaisemmin kiinteään maksuun kuuluneista palveluista veloitetaan jatkossa, joten varataan 3 000 euroa lisäpalvelujen hankkimiseen.

Aineet ja tarvikkeet

Tähän sisältyvät muun muassa perinteiset toimistotarvikkeet, kalusteet, sanomalehdet ja kirjallisuus, sähkö ja muu materiaali. Sähkön osalta on varauduttu hinnankorotuksiin.

Muut kulut

Tähän sisältyvät osoitteessa Hietasaarenkatu 6 B sijaitsevien toimistotilojen vuokra, leasingvuokrat sekä kokoustilojen ja tulkkauslaitteiden vuokrat. Osa tietokoneista on vaihdettava uusiin, joten leasingvuokriin on odotettavissa jonkin verran korotusta.

Toimistotilat käsittävät yhteensä 951 m². Syksyllä 2023 tehdään toimitilaselvitys yhteistyössä henkilöstön ja vuokranantajan kanssa. Työtavat ovat muuttuneet ja sen myötä on myös tilatarve muuttunut, ja tavoitteena on keskittää liiton toiminta ensimmäiseen ja toiseen kerrokseen.

Avustukset ja osuudet

Suomenkielistä kulttuuritoimintaa varten esitetään kuten aikaisemmin 60 000 euroa ja ylimaakunnallisia hankkeita varten varataan 2 000 euroa. Energy Weekiä varten esitetään 2 500 euroa.

Ulkopuolisille myönnettyihin avustuksiin esitetään oikeustieteellistä koulutusta varten maakuntahallituksen 16.5.2022 päätöksen mukaisesti 110 000 euroa. Vaasan kesäyliopistolle esitetään 50 000 euroa (maakuntavaltuuston päätös 60 000 euroa), Pohjanmaan Tanssin aluekeskukselle 7 000 euroa ja Siirtolaisinstituutille 3 300 euroa.

Tuloslaskelmaosa

Toimintatuotot €	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Myyntituotot = Maksuosuudet	3 150 000	3 255 000
Muut tuotot	500	500
Tekninen tuki		87 800
Toimintatuotot yhteensä	3 150 500	3 343 300
Projektituotot (ulkoiset)	508 000	730 000
Tuotot yhteensä	3 747 500	4 073 300
Toimintakulut €		
Luottamushenkilöhallinto (palkkiot, ansionmenetykset)	92 000	94 000
Luottamushenkilöhallinto (muut kustannukset)	113 930	112 800
Henkilöstökulut	1 952 900	2 012 000
Palvelujen ostot	554 300	595 100
Aineet ja tarvikkeet	29 500	32 700
Muut kulut (vuokrat ym.)	311 000	333 000
Avustukset ja osuudet	678 600	684 815
Toimintakulut yhteensä	3 732 230	3 864 415
Projektitkulut (ulkoiset)	508 000	458 000
Kulut yhteensä	4 240 230	4 322 415
Käyttökate	-492 730	- 249 115
Rahoitustuotot		850
Vuosikate	-492 730	- 248 265
Muut rahoituskulut	-550	- 1 200
Tilikauden tulos	-493 280	- 249 465

Myyntituotot ovat yhtä kuin jäsenkuntien maksuosuudet, jotka määräytyvät edellisenä kalenterivuotena toimitetussa kunnallisverotuksessa jäsenkunnissa määrättyjen kunnallisveron ja yhteisövero-osuuden suhteessa.

Talousarvio on sitova maakuntavaltuustoon nähden vuosikatteen tasolla. Liiton hallintosäännön mukaan maakuntahallitus hyväksyy talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelman. Liiton tilivelvollinen viranhaltija on maakuntajohtaja.

Maakuntavaltuusto antaa maakuntahallitukselle valtuudet tarvittaessa ylittää toimintakulut edellyttäen, että mahdollinen ylitys katetaan ulkoisella hankerahoituksella. Liiton hallinnoimat hankkeet rahoitetaan pääasiassa muilla varoilla kuin jäsenkuntien maksuosuuksilla. Hankkeista syntyneet kustannukset katetaan kansallisella tai EU-tuella sekä yhteistyökumppaneiden osuuksilla. Hankkeiden hallinnointi edellyttää liitolta hyvää maksuvalmiutta, mikä on haasteellista.

ÖSTERBOTTENS FÖRBUND - POHJANMAAN LIITTO

Budget -Talousarvio 2024

Landskapsfullmäktige - Maakuntavaltuusto 30.10.2023. Ändrat enligt landskapsfullmäktiges beslut - Muutettu maakuntavaltuuston päätöksen mukaisesti.

Medlemskommunernas betalningsandelar - Jäsenkuntien maksuosuudet

Kommun	Kalkylerad kommunalskatt	Samfundsskatt	Totalt	Betalningsandel Driftshushållning	Betalningsandel Driftshushållning	Förändring	
Kunta	Laskennallinen kunnallisvero	Yhteisövero-osuus	Yhteensä	Maksuosuus Käyttötalous	Maksuosuus Käyttötalous	Muutos	
	2022	2022	2022	2024	2023	2023->2024	
	€	€	€	€	€	€	%
Jakobstad - Pietarsaari	67 853 315	7 616 194	75 469 509	376 479	362 349	14 130	3,90
Kaskinen - Kaskö	5 012 323	811 333	5 823 656	29 051	25 969	3 082	11,87
Korsholm - Mustasaari	71 569 721	3 455 420	75 025 141	374 262	361 640	12 622	3,49
Korsnäs	5 706 355	573 359	6 279 714	31 326	29 028	2 298	7,92
Kristinestad - Kristiinankaupunki	20 331 412	1 387 922	21 719 334	108 347	105 297	3 050	2,90
Kronoby - Kruunupyö	20 132 853	2 195 551	22 328 404	111 385	105 090	6 295	5,99
Laihia - Laihela	28 553 556	949 903	29 503 459	147 178	138 478	8 700	6,28
Larsmo - Luoto	16 056 445	455 470	16 511 915	82 370	78 770	3 600	4,57
Malax - Maalahti	17 935 717	1 304 276	19 239 993	95 978	88 397	7 581	8,58
Nykarleby - Uusikaarlepyy	22 152 574	2 372 282	24 524 856	122 342	118 330	4 012	3,39
Närpes - Närpiö	26 689 938	3 233 502	29 923 440	149 273	141 280	7 993	5,66
Pedersöre	31 983 238	2 966 548	34 949 786	174 347	167 812	6 535	3,89
Vaasa - Vasa	245 862 841	23 828 290	269 691 131	1 345 351	1 324 992	20 359	1,54
Vörå - Vöyri	19 825 022	1 686 831	21 511 853	107 312	102 567	4 745	4,63
Totalt - Yhteensä	599 665 310	52 836 881	652 502 191	3 255 000	3 150 000	105 000	3,33

Österbottens förbund - Pohjanmaan liitto					
Preliminär dispositionsplan - Alustava käyttösuunnitelma 30.10.2023 Ändrad enligt landskapsfullmäktiges beslut - Muutettu maakuntavaltuuston päätöksen mukaisesti					
Verksamhetskostnader - Toimintakulut					%
			2023	2024	
000100	LANDSKAPSFULLMÄKTIGE - MAAKUNTAVALTUUSTO				
5005	Arvoden för köptjänster - Asiantuntijapalkkiot		1 000	1 000	
5010	Förtroendev.arvoden och ersättningar - Luottamushenkil. palkkiot ja korv.		15 000	15 000	
5011	Förlust av förtjänst + årsarvoden - Ansiomenet. + vuosipalkkiot		6 500	7 000	
5101	Sjukförsäkringsavgift - Sairausvakuutusmaksut		250	250	
5103	JuEL-maksut		1 250	1 250	
5402	Köp av tjänster - Asiantuntijapalvelut		2 000	2 500	
5404	ICT- och teletjänster/ICT- ja telepalvelut		2 000	1 000	
5411	Annonser - Ilmoitukset		1 800	1 900	
5420	Försäkringar - Vakuutukset		500	500	
5461	Förtroendev.rese- och transp.tj - Luottamushenk. matkustus- ja kuljetuspalv.		12 000	13 000	
5462	Förtroendev.boende och förpläg. - Luottamushenk. majoitus- ja ravitsemus		3 000	1 000	
5473	Förtroendev.deltagaravg. - Luottamushenkilöiden osall.maksut		2 500	1 500	
5474	Yhteistoiminta		3 500	3 800	
5919	Övriga hyror - Muut vuokrat		1 500	1 500	
			52 800	51 200	-3,0 %
000105	PERSONALSEKTIONEN - HENKILÖSTÖJAOSTO				
5010	Förtroendevaldas arvoden - Luottamushenk. palkkiot		0	1 500	
5461	Luottamushenk. matkustus- ja kulj. palvelut		0	1 000	
5462	Luottamushenk. majoitus- ja ravitsemuspalv.		0	800	
				3 300	
000110	LANDSKAPSSTYRELSEN - KUNTAYHTYMÄHALLITUS				
5010	Förtroendev.arvoden och ersättningar - Luottamushenkil. palkkiot ja korv.		30 000	30 000	
5011	Förlust av förtjänst + årsarvoden - Ansiomenet. + vuosipalkkiot		15 000	15 000	
5101	Sjukförsäkringsavgift - Sairausvakuutusmaksut		300	300	
5103	JuEL-maksut		2 100	2 100	
5402	Asiantuntijapalvelut		1 200	1 000	

	5404	ICT- ja telepalvelut		1 000	800	
	5420	Vakuutukset		500	450	
	5461	Luottamushenk. matkustus- ja kuljetuspalv.		40 000	40 000	
	5462	Luottamushenk. majoitus- ja ravitsemispalvelu		13 000	13 000	
	5473	Luottamushenkilöiden osall.maksut		3 000	2 000	
	5474	Yhteistoiminta		3 500	5 000	
	5478	Muut palvelut		500	500	
	5591	Muu materiaali		300	300	
	5919	Övriga hyror - Muut vuokrat		400	400	
				110 800	110 850	0,0 %
	000120	KULTTUURILAUTAKUNTA				
	5010	Luottamushenkil. palkkiot ja korvaukset		14 500	14 500	
	5011	Ansiomenet. + vuosipalkkiot		3 000	3 000	
	5101	Kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksut		120	120	
	5103	JuEL-maksut		360	380	
	5402	Asiantuntijapalvelut			200	
	5404	ICT- ja telepalvelut		1 000	500	
	5411	Ilmoitukset		800	800	
	5420	Vakuutukset		350	350	
	5461	Luottamushenk. matkustus- ja kuljetuspalv.		2 500	2 500	
	5462	Luottamushenk. majoitus- ja ravitsemispalvelu		1 500	1 500	
	5473	Luottamushenkilöiden osall.maksut		1 500	1 500	
	5474	Yhteistoiminta		1 000	1 000	
	5591	Muu materiaali		150	150	
				26 780	26 500	-1,0 %
	000130	TARKASTUSLAUTAKUNTA				
	5010	Luottamushenkil. palkkiot ja korvaukset		6 000	6 000	
	5011	Ansiomenet. + vuosipalkkiot		2 000	2 000	
	5101	Kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksut		50	50	
	5103	JuEL-maksut		100	100	
	5404	ICT- ja telepalvelut		500	300	
	5420	Vakuutukset			100	
	5461	Luottamushenk. matkustus- ja kuljetuspalv.		2 500	2 500	
	5462	Luottamushenk. majoitus- ja ravitsemispalvelu		1 000	1 000	
	5473	Luottamushenkilöiden osall.maksut		2 500	2 000	
	5474	Yhteistoiminta		900	900	
				15 550	14 950	-3,9 %

34500	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT				
	5500	Kontorsmaterial - Toimistotarvikkeet	9 000	10 000	
	5510	Litteratur och tidningar - Kirjallisuus ja lehdet	2 500	3 300	
	5511	Livsmedel - Elintarvikkeet	200	200	
	5512	Mediciner - Lääkkeet	150	150	
	5550	Rengöringsmedel och material - Puhdistusaineet ja tarv.	500	400	
	5560	Forskningsmaterial - Tutkimusaineisto	150	150	
	5571	El - Sähkö	9 500	9 500	
	5580	Kalusto/Inventarier	500	500	
	5581	Kalusteet/Möbler	3 500	5 000	
	5591	Övrigt material - Muu materiaali	3 500	3 500	
			29 500	32 700	10,8 %
34810	VUOKRAKULUT				
	5901	Hyror för lokaler - Huoneistojen vuokratulot	201 000	211 000	
	5910	Övriga hyror för maskiner o utrustning - Koneiden ja laitteiden muut vuokrat	3 000	3 500	
	5915	Leasinghyror för maskiner o utrustning - Koneiden ja laitteiden leasingvuokrat	50 000	60 000	
	5919	Övriga hyror - Muut vuokrat	2 000	2 000	
			256 000	276 500	8,0 %
34820	MUUT KULUT				
	5980	Medlemsavgifter - Jäsenmaksut	50 000	51 000	
	5990	Övriga kostnader - Muut kulut	5 500	5 500	
			55 500	56 500	1,8 %
			311 500	333 000	6,9 %
			3 054 130	3 179 600	4,1 %
		Utredningar, bidrag, stöd m.m. - Selvitykset, avustukset ym.			
34700	AVUSTUKSET				
	5826	Finksspråkig kulturverksamhet - Suomenkielinen kulttuurityö	60 000	60 000	
	5853	Projekt över landskapsgränserna - Ylimaakunnalliset hankkeet	2 000	2 000	
	5855	Juridisk utbildning - Oikeustieteellinen koulutus	90 000	110 000	
	5859	Vasa sommaruniversitet - Vaasan kesäyliopisto	50 000	60 000	
		Coastline	5 000		
		Energy Week	0	2 500	
	5873	Regionalt danscenter i Österbotten - Pohjanmaan tanssin aluekeskus	7 000	7 000	
	5886	EU Affairs manager	15 000	15 000	
	5888	Migrationsinstitutet - Siirtolaisinstituutti	3 300	3 300	
			232 300	259 800	11,8 %

	731	Utbildningsdelegationen - Koulutuksen neuvottelukunta		1 000	1 000	
	732	Jämställdhetsgruppen - Tasa-arvoryhmä / Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusverkosto		3 000	3 000	
	733	Organisationsdelegationen - Järjestöneuvottelukunta		1 500	1 000	
	761	Osallisuus- ja demokratia		2 500	4 000	
	739	Intressebevakning - Edunvalvonta		3 000	1 500	
	740	Smart specialisering - Älykäs erikoistuminen		6 000	0	
		Älykkään erikoistumisen prosessin jatkotyö		0	7 000	
		Utvärdering av landskapsprogrammet - Maakuntaohjelman arviointi		0	10 000	
		Havsplanering - Merialuesuunnittelu		0	3 000	
	5441	Trafikfrågor - Liikenneasiat		30 000	0	
		Trafiksystemarbete - Liikennejärjestelmätyö (ÖFPL, K-S, E-P, NTM)		0	10 000	
		Intressebev. trafik; trafikprojekt - Edunvalv. liikenne; liikennehankkeita		0	15 000	
		Utredning - Selvitys "Distributionsnät av förnybara bränslen för tung trafik" ÖFPL + E-P		0	15 000	
		Strandbanan: intressebev. m.m. - edunvalvonta ym. Vid behov fr. "Mahdolliset muut hankkeet"		0	0	
		Nordic Battery Belt <i>Tarvittaessa "Mahdolliset muut hankkeet"</i>		0	0	
		Västra Finlands hamnar och landtransporter, yhteistyöhanke EP-liiton kanssa		0	10 000	
		Fast förbindelse över Kvarken		0	0	
	5440	Utredn. landskapsplanen - Selvitykset maakuntakaava		50 000	0	
		Konsekvensbedömning, landskapsplanen - Vaikutusten arviointi, maakuntakaava		0	10 000	
		Ev. tilläggsutredn. landskapsplanen - Mahd. lisäselv. maakuntakaava		0	10 000	
		Regional genomförandeplan av den nationella strategin för biologisk mångfald		0	15 000	
		Kulttuuriohjelman päivittäminen 2024-2025 (yht. 20 000)		0	10 000	
	750	Tematiska utvecklingsworkshops - Temaattiset kehittämistyöpajat		7 000	0	
140	5402	"Key Note Speakers" Kansainväliset asiantuntijat		6 000	0	
140	5402	Viestintätoimenpiteet (video ym)		6 000	0	
	762	Tiedolla johtaminen: tilasto- ja ennakointitietoalustojen hankinta*		7 500	0	
140	5402	Maakuntastrategian toimeenpano ja seuranta (+ valtuustoseminaari)		8 000	0	
	5402	Satakunta, ohjelmakauden loppuun		15 000	15 000	
		Valtakunnallinen alue-ennakointiseminaari Vaasassa - Prognostiseringsseminarium 2024		0	10 000	
				146 500	150 500	2,7 %
		Förbundets projekt, egna finansieringsandelar				
		Liiton hankkeet, omarahoitussuodet				
		Projekt, havsplanering - Hankkeet, merialuesuunnittelu		8 800	8 800	
	610	MSP 2.0		2 500	0	
		Utvecklande av digital plattform för prognostisering och analys		30 000	0	
	767	Vihreää siirtymää edistävä projekti		30 000		

	Innovation Valley Österbotten - Pohjanmaa			18 215	
	Tietoperusteinen ja ennkoiva aluekehittäminen Pohjanmaalla			29 400	
	BSR Cultural Pearls			24 600	
	Kulttuuria kokemusasiantuntijan kanssa			2 500	
	Europakontoret - Eurooppa-toimisto		76 000	76 000	
	BARK Barnkulturnätverket - Lastenkulttuuritoiminta		60 000	60 000	
	Övriga eventuella projekt - Mahdolliset muut hankkeet		92 500	55 000	
			299 800	274 515	-8,4 %
			678 600	684 815	0,9 %
	Anslag totalt - Määräraha yhteensä		3 732 730	3 864 415	3,5 %
	Externa projektintäkter - Ulkoiset projektituotot				
	Belopp som påverkar volymen (inte anslagen)				
	Volymmiin (ei määrärahoihin) vaikuttavat määrät				
	Europakontoret - Eurooppa-toimisto Bryssel		228 000	228 000	
	Botnia-Atlantica, Länsstyrelsen Västerbotten		100 000	100 000	
	Barnkulturverksamhet - Lastenkulttuuri, OKM, Söfuk, Kokkola		60 000	60 000	
	Ovriga eventuella projekt - Muut mahdolliset hankkeet		120 000	70 000	
			508 000	458 000	-9,8 %
	KOSTNADER TOTALT - KULUT YHTEENSÄ		4 240 730	4 322 415	1,9 %
	Sammandrag - Yhteenveto				
	Verksamhetsintäkter - Toimintatuotot				
	Försäljningsintäkter av kommuner - Myyntituotot jäsenkunnilta		3 150 000	3 255 000	3,3 %
	Medlemskommunernas betalningsandelar - Jäsenkuntien maksuosuudet				

		Övriga intäkter - Muut tuotot		500	500	
		Tekniskt stöd - Tekninen tuki		89 000	87 800	
		Externa projektintäkter - Ulkoiset projektituotot (vrt. omaraahoitusosuudet)		508 000	730 000	
		INTÄKTER TOTALT - TUOTOT YHTEENSÄ		3 747 500	4 073 300	8,7 %
		DRIFTSBIDRAG - KÄYTTÖKATE		- 492 730	- 249 115	
36000		ÖVRIGA FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER - MUUT RAHOITUSTUOTOT JA KULUT				
	36010	RÄNTEINTÄKTER - KORKOTUOTOT				
	6302	Räntor på placeringar/depositioner - Sijoitusten/talletusten korot			200	
	36100	ÖVRIGA FINANSIELLA INTÄKTER - MUUT RAHOITUSTUOTOT				
	6320	Dividend intäkter - Osinkotuotot		650	650	
	36300	ÖVRIGA FINANSIELLA KOSTNADER - MUUT RAHOITUSKULUT				
	6490	Övriga finansiella kostnader - muut rahoituskulut		1 200	- 1 200	
				- 550	- 350	
		ÅRSBIDRAG - VUOSIKATE		- 493 280	- 249 465	-49,4 %

Österbottens förbund - Pohjanmaan liitto

Landskapsfullmäktige - Maakuntavaltuusto 30.10.2023. Ändrat enligt landskapsfullmäktiges beslut - Muutettu maakuntavaltuuston päätöksen mukaisesti.

Ekonomiplan - Taloussuunnitelma

	Bokslut	Bokslut	Budget	Ekonomiplan	Ekonomiplan	Ekonomiplan
	Tilinpäätös	Tilinpäätös	Talousarvio	Taloussuunnitelma	Taloussuunnitelma	Taloussuunnitelma
År - Vuosi	2021	2022	2023	2024	2025	2026
EUR						
Verksamhetsintäkter - Toimintatuotot	3 030 595	3 304 365	3 760 103	3 343 300	3 340 000	3 500 000
Projektintäkter - Projektituotot	564 156	523 039	508 000	730 000	800 000	810 000
	3 594 751	3 827 404	4 268 103	4 073 300	4 140 000	4 310 000
Verksamhetskostnader - Toimintakulut	3 046 198	3 383 901	3 684 430	3 864 415	3 550 000	3 600 000
Projektkostnader- Projektilkulut	397 141	523 648	1 076 403	458 000	800 000	810 000
	3 443 339	3 907 549	4 760 833	4 322 415	4 350 000	4 410 000
Driftsbidrag - Käyttökate	151 362	-80 145	-492 730	-249 115	-210 000	-100 000
Finansiella intäkter- Rahoitustuotot	2 197	-58 701	650	850	200	400
Finansiella kotnader- Rahoituskulut			-1 200	-1 200		
Årsbidrag - Vuosikate	153 559	-138 846	- 493 280	-249 465	-209 800	-99 600

ÖSTERBOTTENS FÖRBUND - POHJANMAAN LIITTO

Landskapsfullmäktige - Maakuntavaltuusto 30.10.2023. Ändrad enligt landskapsfullmäktiges beslut - Muutettu maakuntavaltuuston päätöksen mukaisesti.

EUR	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	<i>Bokslut</i>	<i>Bokslut</i>	<i>Bokslut</i>	<i>Bokslut</i>	<i>Bokslut</i>	<i>Bokslut</i>	<i>Bokslut</i>	<i>Budget</i>	<i>Förslag</i>
	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Talousarvio</i>	<i>Ehdotus</i>
Verksamhetskostnader									
Personalkostnader *) Obs!	1 809 910	1 544 765	1 570 224	1 772 774	1 975 426	1 925 433	2 056 880	2 044 900	2 106 000
Henkilöstökulut *) Huom!									
Köp av tjänster **)	488 781	414 256	512 992	571 800	432 664	574 000	749 965	668 230	707 900
Palvelujen ostot **)									
Material och förmödenheter	44 712	40 288	39 050	38 319	28 306	25 350	26 559	29 500	32 700
Aineet ja tarvikkeet									
Övriga kostnader (hyror)	<u>227 897</u>	<u>243 043</u>	<u>243 720</u>	<u>260 114</u>	<u>258 986</u>	<u>303 915</u>	<u>337 748</u>	<u>311 000</u>	<u>276 500</u>
Muut kulut (vuokrat)									
Totalt - Yhteensä	2 571 300	2 242 352	2 365 986	2 643 007	2 695 382	2 828 698	3 171 152	3 053 630	3 179 600
Understöd och andelar	<u>355 947</u>	<u>376 285</u>	<u>328 104</u>	<u>342 405</u>	<u>366 007</u>	<u>217 500</u>	<u>204 000</u>	<u>678 600</u>	<u>684 815</u>
Avustukset ja osuudet									
Totalt - Yhteensä	2 927 247	2 618 637	2 694 090	2 985 412	3 061 389	3 046 198	3 375 152	3 732 230	3 864 415
Projektkostnader	<u>664 383</u>	<u>1 239 239</u>	<u>2 768 050</u>	<u>1 746 193</u>	<u>470 010</u>	<u>397 141</u>	<u>532 396</u>	<u>508 000</u>	<u>458 000</u>
TOTALT - YHTEENSÄ	3 591 630	3 857 876	5 462 140	4 731 605	3 531 399	3 443 339	3 907 548	4 240 230	4 322 415

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	<i>Bokslut</i>	<i>Bokslut</i>	<i>Bokslut</i>	<i>Bokslut</i>	<i>Bokslut</i>	<i>Bokslut</i>	<i>Bokslut</i>	<i>Budget</i>	<i>Förslag</i>
	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Talousarvio</i>	<i>Ehdotus</i>
Verksamhetsintäkter									
Försäljningsintäkter	2 759 955	3 114 909	3 132 536	3 156 194	3 049 838	2 987 940	3 304 365	3 150 000	3 255 000
Myyntituotot									
Övriga intäkter	0	21 292			500	725		500	500
Muut tuotot (Tekn. tuki)						41 930		89 000	87 800
Totalt - Yhteensä	2 759 955	3 136 201	3 132 536	3 156 194	3 050 338	3 030 595	3 304 365	3 239 500	3 343 300
Projektintäkter	640 180	1 238 812	2 863 641	1 812 835	584 777	564 156	523 039	508 000	730 000
Projektituotot									
TOTALT - YHTEENSÄ	3 400 135	4 375 013	5 996 177	4 731 605	3 635 115	3 594 751	3 827 404	3 747 500	4 073 300
Driftsbidrag	-191 495	517 137	534 037	237 424	103 716	151 362	-80 144	492 730	-249 115
Käyttökate									
Finansiella intäkter	865	1 661	1 490	1 892	1 898	2 197			850
Rahoitustuotot									
Finansiella kostnader							-58 701	550	-1 200
Rahoituskulut									
Årsbidrag	-190 630	518 798	535 527	239 316	105 614	153 559	-138 845	493 280	-249 465
Vuosikate									
Räkenskapsperiodens resultat	-190 630	518 798	535 527	239 316	105 614	153 559	-138 845	493 830	-249 465
Tilikauden tulos									

*) Här ingår mötes- och årsarvoden för de förtroendevalda och personalens löner samt arbetsgivaravgifter.

*) Tähän sisältyvät luottamushenkilöiden kokous- ja vuosipalkkiot ja henkilökunnan palkat työnantajamaksuineen.

***) Här ingår anslag för resor och utbildning för de förtroendevalda och köp av övriga tjänster.

***) Tähän sisältyvät luottamushenkilöiden matkat ja koulutus sekä muiden palveluiden ostot.

**Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto**

Sandögatan 6 B - Hietasaarenkatu 6 B
PB - PL 174, 65101 Vasa - Vaasa
Tfn - Puh. 06 320 6500

www.obotnia.fi
info@obotnia.fi